

Костюченко Ірина

Маргарет Тетчер

**ВИДАТНІ ОСОБИСТОСТІ.
БІОГРАФІЧНІ НАРИСИ ДЛЯ ДІТЕЙ**

**АГЕНЦІЯ «IPIO»
2018**

УДК 32-051(092)Тетчер(02.053.5)=161.2

К-72

Костюченко, Ірина

К-72 Маргарет Тетчер / Ірина Костюченко – К. : «Агенція «IPIO»,
2018. – 176 с., іл. – (Видатні особистості. Біографічні нариси для
дітей)

ISBN 978-617-7453-41-2

Серія «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» — це унікальний проект, який сприяє набагато якіснішому дозвіллю батьків і дітей. Книги серії написані в захоплюючій і доступній формі, що робить сам процес читання не нудним і корисним. Діти поринають у неймовірні пригоди персонажів та відкривають для себе життя головних героїв — видатних людей усіх часів. Із цих історій дитина дізнається, що завдяки наполегливій праці, вірі у себе та бажанню принести щось корисне у світ, можливо досягти будь-якої мети. В кінці кожного розділу — завчасно підготовлені запитання, які допоможуть дитині зрозуміти і запам'ятати найважливіше. Історії навчатъ дитину досягати цілей, не боятися труднощів, ніколи не здаватися та до кінця вірити у свій успіх!

УДК 32-051(092)Тетчер(02.053.5)=161.2

Всі права захищено. Жодна частина цієї книжки не може бути відтворена в якій би то не було формі без письмового дозволу власника авторських прав.

ISBN 978-617-7453-41-2

© Видавництво «Агенція «IPIO»

ДОРОГІ ЧИТАЧІ!

Перед вами нова книжка із серії мотиваційних біографій найуспішніших людей. Її можуть читати як діти, так і дорослі. Це незвичайна серія. Вона написана в захопливій і доступній формі. Головні герої книг – відомі особистості, які досягли видатних результатів завдяки наполегливій праці та невичерпній вірі в свої сили. В кінці кожного розділу – запитання, які допоможуть дитині зрозуміти її запам'ятати найважливіше.

Книжки серії «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» навчатъ дитину досягти цілей, не боятися труднощів, ніколи не здаватися та завжди вірити в успіх!

У книжці, яку ви тримаєте в руках – повчальна історія про дівчинку з незаможної родини, яка прокладала шлях жінкам у політику, розповідь про відому Маргарет Тетчер. З історії життя цієї неймовірної жінки дитина дізнається, що успіху може досягти кожен, хто його прагне, а сім'я та відносини – це найголовніше.

Пам'ятайте: батьківське читання – один з найбільш емоційних та пам'ятних моментів для дітей. Коли ви читаєте дитині – вона відчуває ваші турботу й любов.

Любіть своїх дітей! Говоріть їм про це! Вони дуже цього потребують...

Іцхак Пінтосевич

СЕРІЯ «ВИДАТНІ ОСОБИСТОСТІ. БІОГРАФІЧНІ НАРИСИ ДЛЯ ДІТЕЙ»

Мудрість багатьох поколінь доводить, що найголовніше завдання батьків – допомогти дитині піднятися на її власну гору, реалізувати її власне життєве завдання. Книжкова серія «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» допоможе дитині підкорити будь-які вершини.

Видано чимало біографій про життя відомих людей. Але наші історії особливі тим, що написані «мовою дитини» та відповідають потребам сучасного покоління. Кожен з батьків мріє виростити свою дитину щасливою й успішною. Освіта посідає в цьому процесі чи не найважливіше місце. Проте варто пам'ятати, що дитині дуже важливо отримувати позитивні емоції в процесі навчання. Саме тоді вона по-справжньому захопиться знаннями і зможе запам'ятати необхідне.

Зазвичай дітям не надто подобається вчитися, щось зубрити. Вони люблять поринати у світ пригод з новими героями, співпереживати їм, учитися разом з ними й долати перешкоди. То запросіть ваших дітей у таку пригоду!

Книжки серії «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» – це найкращий спосіб познайомитися з наукою, історією, досягненнями людства та світовими відкриттями. На прикладі великих особистостей та відомих вчених, книжки дають зрозуміти, що визначний успіх не приходить сам по собі, він підвладний лише тим, хто багато та плідно працює. Не варто кожну невдачу розцінювати як провал, адже будь-яка невдача спроба – це ще один крок, який наближає до мрії.

У дорослому віці ми приймаємо обставини такими, якими вони є. Частіше змінюємо ставлення до ситуації. Та не всі здатні змінити себе або саму ситуацію. Унікальні

книги-біографії допоможуть дитині зростати впевненим лідером, із власною думкою і поглядами на світ. А батьків надихнуть на нові ідеї, досягнення та втілення цілей. І головне – допоможуть бути для своєї дитини найкращим батьком чи матір'ю.

У кінці кожного розділу є вправи-запитання. Вони допоможуть запам'ятати все головне й цікаве. А також наштовхнуть на роздуми, як стати першим у своїй справі, як це зробили: Коко Шанель, Стів Джобс, Альберт Ейнштейн, Блез Паскаль, Нікола Тесла, Маргарет Тетчер.

Крім того, книжки серії «Видатні особистості. Біографічні нариси для дітей» надихають проводити вільний час разом з усією родиною. Адже спільне читання дозволяє широко говорити з дитиною про важливe, зміцнює стосунки із нею і додає любові до книг. Читайте та надихайтесь!

Генії читають!

**Видатні особистості.
Біографічні нариси
для дітей**

Зміст

РОЗЧАРУВАННЯ ТА НАДІЯ: один день з життя грентемського бакалійника (13 жовтня 1925 року)	9
ПОЕЗІЯ ТА ПЕРЕМОГА: один день із життя доночки бакалійника (24 квітня 1935 року)	16
ПЕРШИЙ ДЕНЬ ПІСЛЯ ДИТИНСТВА: єдина неділя, коли Меггі не пішла до церкви (3 вересня 1939 року)	24
НАЙКРАЩИЙ ПОДАРУНОК ДО ПОВНОЛІТТЯ: день, коли збулася найзаповітніша мрія Маргарет (12 жовтня 1943 року)	34
МРІЇ ТА ПЛANI: день, коли було вгадано таємні думки студентки-хіміка (26 червня 1946 року)	44
ІЗ ХІМІКІВ – У «МАЛЕНЬКУ ГОСПОДИНЮ ВЕЛИКОГО БУДИНКУ»: день, коли Маргарет Робертс стала Маргарет Тетчер (13 грудня 1951 року)	54
ПРОРОЦТВА І ПЛANI: день, коли надії було виплекано, зруйновано та виплекано знову (17 лютого 1953 року)	64
ЖІНОЧЕ ПИТАННЯ ТА ЧОЛОВІЧА ВІДПОВІДЬ: один день із життя матері з політичними амбіціями (28 квітня 1958 року)	72
ПОЛІТИЧНА СИЛА І ЛЮДСЬКА СЛАБКІСТЬ: один день з життя нового члена парламенту (29 січня 1960 року)	86

МОЛОКО ТА НІЖНІСТЬ: один день з життя міністра освіти та науки (11 листопада 1971 року)	96
ЗІРКА ОТРИМУЄ НОВЕ ІМ'Я: один день із життя лідера консервативної партії Великої Британії (26 січня 1976 року)	108
ШАНСИ ТА РІШУЧІСТЬ: один день із життя прем'єр-міністра Великої Британії (3 квітня 1982 року)	116
ЩИРІСТЬ І МАШКАРА: один день із життя британської пенсіонерки (22 травня 2001 року) Замість післямови	128
Основні дати	135
Бібліографія	161

Розчарування та надія:

**один день із життя
грентемського
бакалійника
(13 жовтня 1925 року)**

дин, два, три, чотири, п'ять, шість.
Один, два, три, чотири, п'ять, шість...»
Високий чоловік в окулярах вже протягом кількох годин міряв великими кроками маленьке приміщення пекарні, розташоване позаду його крамниці. Цього прохолодного жовтневого ранку йому було насправді спекотно. І хоча був вівторок, він повісив на дверях табличку «Зачинено» й дослухався до звуків, що долинали згори, з житлових кімнат.

Містер Робертс примушував себе лічити кроки та молитися про успішні пологи дружини. Але думки все одно крутилися навколо однієї теми: «Хлопчик! У мене вже є дочка, але мені так потрібен син!.. До речі, треба замовити ще капусти і яєць, бо завтра не буде чим торгувати... Господи, благаю, нехай це буде хлопчик!»

Плин його думок перервав вигук медсестри.

– Містере Робертс! Вітаю вас, сер! У вас здорова дівчинка! Ваша дружина теж почувається добре.

– Так-так, дякую... – трохи розгублено відповів чоловік. – А коли я зможу їх побачити?

– Незабаром, може, за чверть години. Вашим дівчаткам варто трохи причепуритися, – пожартувала пухка молоденка медсестра, заправляючи під білу хустку пасмо волосся.

Правду кажучи, містер Робертс був дещо розчарований. Він надзвичайно хотів, аби в родині з'явився хтось,

з ким він колись зміг би обговорювати щось важливіше за комунальні рахунки чи меню на вечерю. Наприклад, політику, міжнародні відносини, релігію, місцеве самоврядування. Бізнес і систему оподаткування, зрештою! Наважитися на ще одну дитину? Так, у його 33 роки це можливо, але його дружина Beatrіs старша, їй вже 37... Певно, Господь має причини на те, щоб його, Альфреда, оточували самі жінки.

Містер Робертс гмикнув, згадавши строфу з Бернса: «Бо це краса з усіх красот, усіх створінь перлина: мужчина в Бога був ескіз, а жінка – то картина...». Він зосередив погляд на своїх черевиках і спробував підбадьорити себе. «Дівчинка так дівчинка, нічого не вдіеш. Шкода, звісно, що не син. Але я, будучи чоловіком, теж не виправдав очікувань батька, він не зміг передати мені свій досвід і справу. Невідомо, що гірше».

Так, він справді колись розчарував батьків – не з власної провини, а через стан здоров'я. Перед ним аж чотири покоління чоловіків у родині були чоботарями в Рингстеді, Нортгемптоншир. Але Альфред змалку мав поганий зір, і шлях у професію, де потрібні точність і охайність, був для нього закритий. Він прагнув більшого, хотів отримати освіту і стати вчителем, але мусив залишити школу в 13 років, щоб забезпечувати себе і підтримувати родину. Почавши роботу в овочевій лавці рідного Рингстеда, Альфред змінив купу різних містечок і крамничок, де набув великого досвіду. Це дозволило йому вже у 21 рік очолити бакалійний магазин свого останнього найманча та осісти, нарешті, в Грентемі, Лінкольншир. За рік по тому почалася Перша світова війна, але Альфреда не взяли на фронт – знову через низький зір, хоча він шість разів намагався потрапити на службу добровольцем.

«Божі дороги годі збегнути – хоч я і не потрапив на війну, де загинуло так багато англійців, серед яких мій брат Едвард, мені вдалося вийти в люди з бідності, на яку мене прирікло мое народження», – думав Альфред Робертс. Він добре пам'ятив, як заробляючи 14 шилінгів на тиждень, платив за їжу та кімнату 12 шилінгів, один витрачав на найнеобхідніше, а останнього відкладав. Завдяки цьому йому вдалося за чотири роки зібрати трохи грошей і в 25 років, вже наприкінці війни, побратися з коханою дівчиною – Беатріс Етель Стівенсон, з якою вони познайомилися в церкві. Вона була швачкою, старшою від нареченого на чотири роки, дуже надійною, скромною, охайнюю – ідеал дружини, яким його бачила методистська церква і сам Альфред.

За два роки пара взяла кредит і зробила перший внесок вже за власну крамницю на Норт-Парейд, вулиці біля залізничної станції. Там вони й оселилися на другому поверсі, там само за два роки народилася їхня перша донька Мюріел. Трохи згодом родина відкрила ще один магазин біля місцевої школи.

Завдяки наполегливості, чесності та здоровому глузді Альфред Робертс мав чудову ділову та особисту репутацію. В церкві його знали як активіста, проповідника й гарного організатора, тож віднедавна Альфред почав думати про те, щоб коли-небудь подати свою кандидатуру в міську раду Грентема. Завдяки роботі він був знайомий з багатьма, розумів життєві обставини людей і мав безліч ідей щодо того, як зробити місто кращим, чистішим, затишнішим і безпечнішим для його жителів.

Протягом усіх цих щасливих років Альфред Робертс мріяв про хлопчика – сина, якому можна буде передати досвід і бізнес. Адже дівчатка дорослішають і полишають батьків, виходячи заміж і живучи інтересами власної

родини та дітей. Саме такою, дякувати Богу, є його Беатріс і такою, вочевидь, виросте його маленька Мюріел... Сходи знову скрипнули від кроків медсестри.

– Містер Робертс, лікар дозволив увійти. Щоправда, ваша доня вже спить, але новонароджені погано чують, не бійтесь її розбудити, – сказала вона.

Чоловік піднявся нагору та увійшов до кімнати. Немовля, загорнене в ковдру, посапувало уві сні. Глянувши на доночку, Альфред дещо вимушено посміхнувся дружині.

– Вибач, коханий! Я доклала всіх зусиль, але це знову дівчинка, – винувато промовила до чоловіка Беатріс.

– Усе гаразд, виховасмо ще одну доночку – досвід вже маемо! Та ѹ для Мюріел сестричка, певно, краща за братика... Я тут подумав: нехай її ім'я теж буде на «М» – Маргарет! Як гадаєш? – спробував зняти напруження Альфред.

– Так, *Meri* – чудова ідея! – Беатріс була вдячна чоловікові, що він принаймні знайшов у собі сили приховати розчарування. – А як вам, лікарю, таке ім'я? – запитала вона у чоловіка в білому халаті, який щось писав у блокноті.

– Маргарет? Здається, в перекладі з грецької це означає «перлина»... Але перли – мовчазні, а ваша так уміє волати! Певно, стане співачкою. Ну, або великим оратором – у парламенті виступатиме! – не піdnімаючи погляду від білого аркуша відповідь лікар. – Тож мені вже час іти до інших пацієнтів, але якщо майбутньому депутатові чи його мамі щось знадобиться – ви знаєте, де мене шукати, – сказав він, простягаючи Альфреду рецепт.

Лікар, звісно, жартував. Стати великим оратором і членом парламенту доночі бакалійника з Грентема було ще неймовірніше, ніж зробити кар'єру співачки. У 1925 році, лише за 7 років після того, як англійки взагалі вибороли право брати участь у виборах, це було просто

фантастичним припущенням. Але Альфреду Робертсу жарт лікаря припав до душі.

– А й справді, чому ні? Після війни – не дай Боже їй повторитися на пам'яті нашого покоління – жінки ким тільки не працюють. Й інженерами, і лікарями, і вченими. У газетах писали навіть про дівчат-пілотів. Співачкою я їй, мабуть, стати не дозволю, а ось політиком – та будь ласка! Втім, сама обиратимеме, а поки що нехай спить і росте. Дякую вам, лікарю, і тобі, Beatrіс, за дочку! – абсолютно щиро і серйозно сказав Альфред Робертс.

Він повернувся на підборах до Маргарет, що мирно спала в ліжечку, і непомітно для присутніх змовницьки підморгнув їй.

Запитання і завдання

1. Ким повинен був стати Альфред Робертс і ким він мріяв стати?
2. З якої мови походить ім'я «Маргарет» і що воно означає в перекладі?
3. Чому в уявленні жителів Грентема майбутня політична кар'єра новонародженої дівчинки була чимось просто фантастичним? Чи траплялося тобі чути подібні висловлювання, пов'язані зі стереотипними обмеженнями за віком, статтю, національністю, зовнішністю, іншими параметрами?
Підказка: погугли вислів «скляна стеля».